

אפריל 2019
ניסן תשע"ט

עדכון ספר איתות ראייה, 1939
את"ה 34/172

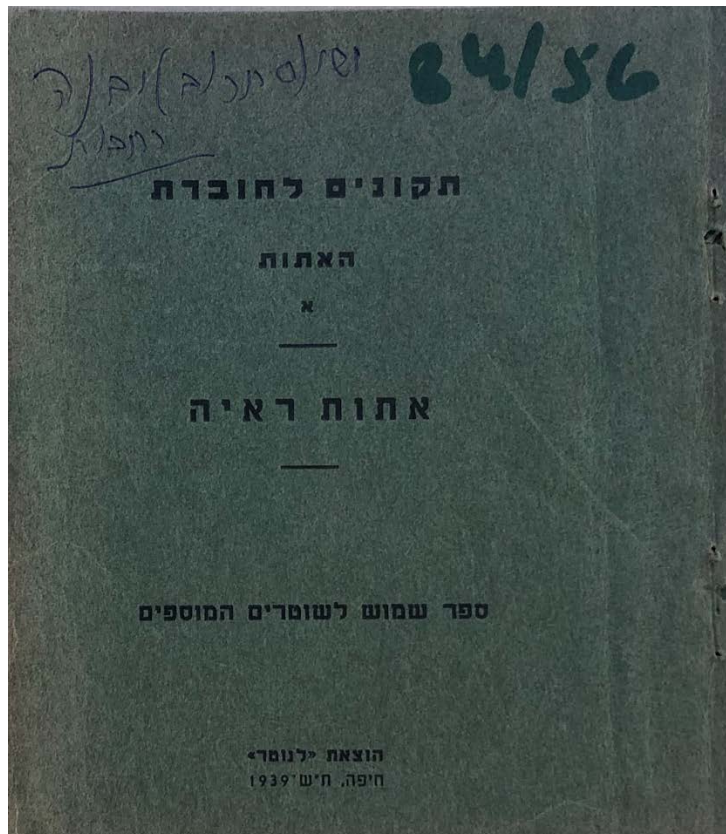
ה"הגנה" הוציאה ספר הדרכה "אתות ראייה" בהוצאה "לנוטר" בשנת 1938. גרסה אלקטרונית של ספר זה זמינה באתר האינטרנט של העמותה, בכתובת

http://amutakesher.org.il/_Uploads/dbsAttachedFiles/noter.pdf

בשנת 1939 יצא עדכון לספר זה, המוצג כאן.

תודתנו לארכיון תולדות ה"הגנה" (את"ה), בו אותר מסמך זה.

דניאל רוזן, אליים (דימי)

תקונים בחוברת „אתות ראייה“.

עמוד V

אחרי סעיף 7, הוסף:

א7. שם התחנה 11

עמוד VI

אחרי סעיף 20, הוסף:

א20. הערות כלליות 51

עמוד IX

מחק את ארבעת השורות האחרונות ובמקומן קרא:

21	טופס מברק	—	טבלה א'
א 22	המברק ככתיבתו בידי המחבר	—	טבלה ב'
ב 22	המברק לאחר שהובא לתחנה	—	טבלה ג'
23	המברק כשהוא מוכן לשידור	—	טבלה ד'
א 24	המברק כשהוחל בשידורו	—	טבלה ה'
ב 24	המברק כשידורו נשלם	—	טבלה ו'
25	המברק כקבלתו בתחנה המקבלת	—	טבלה ז'
28	יומן התחנה	—	טבלה ח'

עמוד 7.

מחק משורה 4 עד סוף העמוד, ובמקום זה קרא:
כדי שהאתות יתנהל כהלכה מסדרים תחנות אתות.
בהתאם לכיון המברק קרויה התחנה מ ש ד ר ת א ו
נ ק ב ל ת. לפי דרך הטפול במברק מבחינים שני סוגים של
תחנות:

א. תחנה סופית, המטפלת במברק רק בכיוון
אחד (או משדרת או מקבלת אותו).

ב. תחנת ביניים, המקבלת מברק מתחנה אחת
ומשדרת אותו לתחנה שניה, כלומר: המטפלת באותו מברק
בשני כוונים.

תחנה המרכזת סביבה כמה תחנות והיא גם אצראית
להן — קרויה תחנה מרכזית.

עמוד 8.

מחק בשורות 8, 7 מלמטה, מהמלה „כשהוא“ עד
„נכונה“.

שורה 5 מלמטה, במקום „שיקבל“ קרא: שיתקבל.

אחרי שורה 4 מלמטה, הוסף:

על השדר לעבוד בזריזות לפי הוראות הרשם בלבד.
בשעת מנוחה: (1) בדגל — צריך להמצא במצב „לאותות
סדר“; (2) בפנס — כשידו מחזיקה בכפתור המפתח;
(3) בהליוגרף — כששתי ידיו ממשכות להחזיק בברגי הסבוב,
ומבטו מכיוון לנקודת הצל.

ע מ ו ד 9

שורה 6 מלמטה, במקום "תשובה מיוחדת" קרא: מענה מיוחד (בקרה).

שורה 3 מלמטה ועד ע מ ו ד 10 שורה 2, מחק מהמלה "השדר" ועד המלה "הטוב". במקום זה קרא: ה ש ד ר — תפקידו כתפקיד השדר בתחנה המשדרת. ע מ ו ד 11.

לפני סעיף 8, התקשורת, הוסף:

א7. שם התחנה

שם התחנה מורכב משתי אותיות (לפעמים גם משלש). על שם תחנה עונים בבקרה של שם התחנה. כשמשדרים בזה אחר זה כמה שמות של תחנות, על התחנה המשדרת לאשר כל בקרה נכונה (פרט לאחרונה) במענה כללי. לדוגמא:

תחנה משדרת: דרך חפ ת תב תב ת מח יי ...
תחנה מקבלת: ת חפ תד תב ת מח ת

התחנה המקבלת קבלה: "דרך חפ תד תב מח יי" אבל מכיון שעל הבקרה של תד לא נתקבל מענה, מוחקת התחנה המקבלת את השם תד. על הבקרה מח אין לתת מענה, מפני שעצם השדור של הסימן יי מאשר שהבקרה מח נכונה.

ש' 13, במקום "מקבלת תשובה" קרא: נענית.

ש' 15, במקום "אב ב, אב ב" קרא: אב ט, אב ט.

ש' אחרונה, מחק את המלים: "עונה מענה כללי ו".

ע מ ו ד 12.

ש' 3, אחרי "המתן" הוסף: או תכ שמשמעו "המתן עד שאתפנה מתחנה אחרת".

ש' 4, מחק מן "עונה" עד "המברק" (ש' 5) וקרא במקום זה: ממשיכה בשדור.

ש' 9, אחרי "משדרת" הוסף: אחרי השנ.

ש' 10, מחק את המלים "השניה... כללי".

שורות 12 — 14, מחק מן "אפשר" עד "אחרות", וקרא יש לקרוא בשם התחנה, וכשזו נענית מתחילים בשדור.

בסוף העמוד, הוסף:

דוגמאות שונות של תקשורת:

א. תקשורת רגילה, כשהתחנה הקוראת יש לה

2 מברקים.

התחנה הקוראת: אב אב מגד שנ 2 מס... וכי אר שכ
התחנה הנקראת: אב אב מגד אב כ ב (מענות מתאימים) ר שכ

ב. תקשורת רגילה, כשהתחנה הקוראת אין לה מה להודיע והתחנה הנקראת יש לה מברק.

התחנה הקוראת: אב אב מגד שנ קרט אר ת כ
התחנה הנקראת: אב אב מגד אב כ ת ר שנ מס... וכי

ג. תקשורת עם תחנה בלתי ידועה, כששתי התחנות אינן להן מה להודיע.

התחנה הקוראת: מי אב מגד שֵׁן קרט אר שֵׁכ
 התחנה הנקראת: אב גדמאב כ קרט ר שֵׁכ

ע מ ו ד 13

שורה 7, במקום "להלן" קרא: להלן (טבלא א'):
 מחק משורה 8, ע' 13 עד סוף סעיף 9 בעמוד 16
 ובמקום זה קרא:

א. שמות חלקי הטופס

טופס המברק מחולק לחמשה חלקים יסודיים והם, לפי סדרם מלמעלה למטה:

- (1) הרשום ההתחלי; (2) ראש המברק;
- (3) גוף המברק; (4) שולי המברק;
- (5) הרשום.

(1) הרשום ההתחלי

ברשום ההתחלי רושם הרשם את שם תחנתו בין שהיא משדרת 'בין שהיא מקבלת, את התאריך והשעה שבהם הובא המברק לתחנה, ואת התאריך ושעת השדור של שֵׁן לתחנה שכנגד או ממנה.

(2) ראש המברק

ראש המברק, המשמש לשרות האותות, כולל את הרבועים:

21

טבלא א'
טופס מברק

טופס מברק			
שעה	תאריך	שם התחנה	
		הובא לתחנה	סס
		שֵׁן מתחנת	
		שֵׁן לתחנת	
מספר המלים		מדת הדחיפות	הוראות השרות
" "	" "	" "	" "
			אל
			מאת
בֵּת			
		הוראות המחבר	זמן החבור
		חתימת המחבר	אר
חתימת הרשם	המכשיר	תאריך	בשעה
נתקבל	הצופה		
בשלח	השורר		

מס: הוראות השרות; מדת הדחיפות;
מספר המליט.

(3) גוף המברק

בגוף המברק (בין הקו הכפול העליון והקו השמון) רושם המחבר את הכתובת אל ו-מאת ואת התוכן המלא.

(4) שולי המברק

שולי המברק מחולקים לשני חלקים: החלק הימני מכיל את זמן חבור המברק ותאריכו; החלק השמאלי מכיל את חתימת המחבר והוראותיו.

גוף המברק ושולי המברק (כל מה שנמצא בין שני הקווים הכפולים) עומדים לרשותו של המחבר.

(5) הרשום

ברשום נרשמים השעה והתאריך של גמר שדור המברק או קבלתו, המכשיר, שבו שודר המברק, שם הצופה בתחנה המקבלת או שם השדר בתחנה המשדרת וחתימת הרשם.

ב. סדר מלוא הטופס

בדרכו של הטופס, משעת כתיבתו בידי המחבר ועד גמר שדורו, אנו מבחינים כמה שלבים. כל שלב יש לו פרטי רשום מיוחדים, שהמטפלים בו חיבים להכניסם לטופס. שלבים אלו לפי סדר מלוא הטופס הם ששה:

(1) בתחנה המשדרת

כשהמברק מובא לתחנה אין בטופס אלא מה שרשם בו המחבר.

שלב ראשון: המברק ככתובתו בידי המחבר — גוף הטופס ושוליו ממולאים. (ראה טבלה ב'). בהגיע המברק לתחנה, בודק הרשם אם כל המלים והספרות ברורות לו, ואם חתם המחבר כדרוש. אם הכל כשורה, הריהו רושם ברשום ההתחלי את שם תחנתו ואת זמן הגיע המברק לתחנה.

שלב שני: המברק לאחר שהובא לתחנה — הרבועים: «שם התחנה» ו-«הובא לתחנה» (שעה ותאריך) ממולאים. (ראה טבלה ג').

אחר הכנסת הפרטים לראש המברק: המספר הסדורי, הוראות המחבר (אם ישנן), ומספר המלים, מוכן המברק לשדור. שלב שלישי: המברק כשהוא מוכן לשדור — רבועי ראש המברק ערוכים. (ראה טבלה ד').

עם התחלת השדור נרשמים ברשום ההתחלי שם התחנה המקבלת וזמן השדור.

שלב רביעי: המברק כשהוחל בשדורו — רבוע שנתחנת ממולא. (ראה טבלה ה'). בגמר שדור המברק, אחר קבלת האשור מהתחנה המקבלת, נרשם ברשום, בטור «נשלח» זמן קבלתו על המברק המשודר, וכן המכשיר שבו שודר, שם השדר וחתימת הרשם.

טופס מברק

תאריך	שעה	שם התחנה	הוראות השרות
		הובא לתחנה	1435
		שנ מתחנת	"
		שנ לתחנת	"
מספר המלים		מדת הדחיפות	"

אל מ"כ "נוודת" תחנת קדש...
מאת מ"פ שוטרים מוספים אילת:השחרר...

נשלחו	2	מכוניות	גדולות
(משורינות)	3	מכוניות	פרטיות
קדם	פני	שירה	
12	בכביש	מטולה	
טבריה	3 1/2	קילומטר	
מאילת:השחרר	אשר	בה	

זמן החבור 1435
תאריך החבור 17/5/38
הוראות המחבר דחוף
חתימת המחבר מדוכי צפוני

בשעה	תאריך	המכשיר	חתימת הרשם
		הצופה	
נתקבל		השרד	
נשלח			

טופס מברק

תאריך	שעה	שם התחנה	הוראות השרות
17/5/38	1438	הובא לתחנה	1435
		שנ מתחנת	"
		שנ לתחנת	"
מספר המלים		מדת הדחיפות	"

אל מ"כ "נוודת" תחנת קדש...
מאת מ"פ שוטרים מוספים אילת:השחרר...

נשלחו	2	מכוניות	גדולות
(משורינות)	3	מכוניות	פרטיות
קדם	פני	שירה	
12	בכביש	מטולה	
טבריה	3 1/2	קילומטר	
מאילת:השחרר	אשר	בה	

זמן החבור 1435
תאריך החבור 17/5/38
הוראות המחבר דחוף
חתימת המחבר מדוכי צפוני

בשעה	תאריך	המכשיר	חתימת הרשם
		הצופה	
נתקבל		השרד	
נשלח			

טבלה ד'

עלב שלישי - המברק כשהוא מוכן לשדור

טופס מברק			
שם התחנה	שעה	תאריך	מס...
אה	1438	17/5/38	1
הובא לתחנה			
שב מתחנת			
שב לתחנת			
הוראות השרות	מדת הדחיפות	מספר המלים	
11	ד	35	11
אל מ"כ - נודדת - תחנת קדש			
מאת מ"פ שוטרים מוספים אילת השחר			
נשלחו	2	מכוניות	גדולות
(משורינות)	3	מכוניות	פרטיות
⊙	קדם	פני	שירה
מס'	12	בכביש	מטולה
-	טבריה	3 1/2	קילומטר
צ	מאילת השחר	⊙	אשר
זמן החבור		הוראות המחבר דחוף	
1435		17/5/38	
תאריך החבור		חתימת המחבר	
17/5/38		מרדכי צפוני	
בשעה	תאריך	המכשיר	חתימת הרשם
נתקבל	הצופה		
בשלח	השדר		

טבלה ה'

עלב רביעי - המברק כשהוחל בשדורו

טופס מברק			
שם התחנה	שעה	תאריך	מס...
אה	1438	17/5/38	1
הובא לתחנה			
שב מתחנת			
שב לתחנת			
הוראות השרות	מדת הדחיפות	מספר המלים	
11	ד	35	11
אל מ"כ - נודדת - תחנת קדש			
מאת מ"פ שוטרים מוספים אילת השחר			
נשלחו	2	מכוניות	גדולות
(משורינות)	3	מכוניות	פרטיות
⊙	קדם	פני	שירה
מס'	12	בכביש	מטולה
-	טבריה	3 1/2	קילומטר
צ	מאילת השחר	⊙	אשר
זמן החבור		הוראות המחבר דחוף	
1435		17/5/38	
תאריך החבור		חתימת המחבר	
17/5/38		מרדכי צפוני	
בשעה	תאריך	המכשיר	חתימת הרשם
נתקבל	הצופה		
בשלח	השדר		

טופס מברק

תאריך	שעה	שם התחנה	מס	מספר המלים	מדת הדחיפות
17/5/38	1438	הובא לתחנה	אה	35	ד
		שב מתחנת			
17/5/38	1440	שב לתחנת			

הוראות השרות: "מ"כ" "נוודת" תחנת קדש

מאת: "פ" שוטרים מוספים אילת-השחר

נשלחו	2	מכוניות	גדולות
(משוריינות)	3	מכוניות	פרטיות
קדם	פני	שירה	
מס'	12	בכביש	מטולה
טבריה	3 1/2	קילומטר	
מאילת-השחר		אשר	בה

זמן החבור: 1435

תאריך החבור: 17/5/38

בשעה	תאריך	המכשיר	חתימת הרשם
1455	17/5/38	הליונרף	ש.דרומי.ס.כ.
נתקבל		הצופה	
נשלח		השדר	

טופס מברק

תאריך	שעה	שם התחנה	מס	מספר המלים	מדת הדחיפות
17/5/38	1440	הובא לתחנה	הה	35	ד
		שב מתחנת			
		שב לתחנת			

הוראות השרות: "מ"כ" "נוודת" תחנת קדש

מאת: "פ" שוטרים מוספים אילת-השחר

נשלחו	2	מכוניות	גדולות
(משוריינות)	3	מכוניות	פרטיות
קדם	פני	שירה	
מס'	12	בכביש	מטולה
טבריה	3 1/2	קילומטר	
מאילת-השחר		אשר	בה

זמן החבור: 1435

תאריך החבור: 17/5/38

בשעה	תאריך	המכשיר	חתימת הרשם
1455	17/5/38	הליונרף	ס.כספי.ס.כ.
נתקבל		הצופה	
נשלח		השדר	

ש ל ב ח מ י ש י : ה מ ב ר ק כ ש ש ד ו ר ו
נ ש ל ס — כל הרשום ערוך. (ראה טבלה ו').

(2) בתחנה המקבלת

עם שידור הסימן כ נרשם ברשום ההתחלי שם התחנה
המשדרת וזמן קבלת ה־שנ. (את שם תחנתו מכניס הרשם
ברבוע המתאים). בגמר קבלת המברק ושדור ר, נרשמים בטור
„נתקבל“ זמן שדור ה־ר, המכשיר, שם הצופה והתימת הרשם.
ש ל ב ש ש י : ה מ ב ר ק כ ק ב ל ת ו ב ת ח נ ה
ה מ ק ב ל ת — התוכן כפי שנתקבל, הרשום ממולא, הרבועים:
ה ו ב א ל ת ח נ ה, ח ת י מ ת ה מ ח ב ר, ו ה ו ר א ו ת
ה מ ח ב ר — ריקים. (ראה טבלה ז').

(3) בתחנת מעבר

הטופס משמש לרשום כפול: כשהמברק מתקבל וכשהוא
נשדר.
ע מ ו ד 19.
ש' 10, אחר „אה“ הוסף: על כס' עונים א; על ממו
עונים ט.
לפני סעיף 13 הוסף:
כשמשדרים כמה מספרים בזה אחר זה, על התחנה
המשדרת לאשר כל בקרה נכונה (פרט לאחרונה) במענה כללי.

לדוגמא: על המשפט „בימים 14 16 17 בדצמבר“, יש לענות:

התחנה המשדרת: בימים 14 ת 16 ת 16 ת 17 בדצמבר
התחנה המקבלת: ת אד אה או אז ת

התחנה המקבלת קבלה „בימים 14 15 16 17 בדצמבר“,
אבל מכיון שעל הבקרה של המספר 15 לא נתקבל מענה,
מוחקת התחנה המקבלת את המספר 15. על הבקרה אז אין
לתת מענה מפני שעצם השדור של המלה „בדצמבר“ מאשר
שהבקרה על 17 נכונה.

מחק משורה 2 מלמטה עד סוף שורה 2 בעמוד 20 („אין
...שלש ט“) ובמקום זה קרא:
משדרים את הסימנים נר ו־ש במקומם. דוגמא: על
השבר 3/4 עונה התחנה המקבלת ג נר ד: על השבר המעורב
17 2/9 היא עונה אז ש ב נר ט.
ע מ ו ד 20.

ש' 3. במקום „יִי (יוד משולשת)“ קרא RRR.
ש' 5. קרא
ש' 11, 12, מחק יִי וקרא RRR
סעיף 14, „שדור המברק וקבלתו“, מחק מתחילת הסעיף
עד עמ' 22 ש' 3 — „עיין טבלה ב'“ — ובמקום זה קרא:
נקח את המברק הנתון בטבלה ב'. הוא נכתב בשעה
1435 ביום 17/5/38 ע"י מפקד הפלוגה מרדכי צפוני ונמסר
למפקד הכתה משה כספי, רשם התחנה, בו ביום בשעה 1438.

הרשם רושם ברשום ההתחלי את הפרטים המתאימים (טבלה ג').
ומכין את המברק לשדור (טבלה ד'), עם קבלת הסימן כ ל-10
משלימים את הרשום ההתחלי (טבלה ה'), ומתחילים בשדור
המברק. (ברגע זה ממלא רשם התחנה המקבלת את הרשום
ההתחלי). הרשם מצוה לשדר את מספר המברק למשל: 100
(עיין טבלה ה').

ע מ ו ד 21, 23, 25.

בטל את הטבלאות ובמקומן הדבק את הטבלאות
המצורפות (א' - ז').

ע מ ו ד 24.

ש' 12, במקום "להדגיש", קרא: לכתוב באותיות דפוס.
ש' 13, 14, מחק "הרשם בתחנה המקבלת מדגיש זאת, ו".
שורות 7 ו-6 מלמטה, מחק "עליו בצורה: ג אחד ב"
וקרא: בבקרה: ג ש א נ ב.

ע מ ו ד 26.

ש' 5, מחק "ונענית במענה כללי".

ש' 11, מחק עד סוף העמוד ("שתי", עד "השדור") ות-
מורת זה קרא: 1455, רשם התחנה המשדרת ממלא את החלק
"נשלח" שברשום ורשם התחנה המקבלת ממלא אצלו את החלק
"נתקבל", כמבואר בסעיף 9, "טופס המברק". צורת המברק
שבתחנה המשדרת נתנת בטבלה ו' וזו שבתחנה המקבלת
בטבלה ז'.

ע מ ו ד 27 - 30.

מחק את סעיף 15 "יומן התחנה", עם הטבלה ובמקומן
קרא:

15. יומן התחנה

יומן התחנה הוא הטופס שבו נרשמים פרטי העבודה
בתחנה (טבלה ח'). מטרתו לקיים זכרון דברים לכל הקורה
בשעת העבודה.

ברבוע מימין רושמים את שם התחנה. ליד זה
נרשמים תאריכי זמן עבודת התחנה, שם המקום, הגוש
והמחוז.

שמות הנוכחים בתחנה נרשמים ליד המספרים הסדוריים,
ושם האחראי בראש.

בשורה ליד "מצב המכשירים" יש לציין את מצב
המכשירים בעת קבלתם, ועל האחראי להם לחתום במקום
המסומן.

ב-"סדר התצפית" נרשמים שמות העומדים בתצפית
ושעת עלייתם וירידתם ממנה.

ב-"הערות" נרשמים פרטים על תחנות שאינן עונות,
סיבות הפרעת קשר עם תחנות וכו'.

יש לרשום את התאריך והשעה של פתיחת התחנה
וסגירתה.

למטה מזה בא המדור לרישום הפרטים. זה מחולק
לשנים, וכל חלק יש בו טורים אלה:

יומן התחנה ביום

שם התחנה: חב שם המקום: חל'אביב הגוש המחוז: 2/11/39 - 1/11/39

נוכחו בתחנה: 1. אהרן מ"כ (האחראי) 3. יוסף 5. נבריאל
2. דוד 4. יונה 6.

המכשירים ומצבם: פנס אחד עם חצובה. הכל בסדר.
(על האחראי לבדוק את המכשירים מיד עם פתיחת התחנה, לרשום את מצבם ולחתום)

סדר התצפית

חתימה אהרן מ"כ

1. דוד	מ 2000 עד 2100	5.	מ	עד
2. יוסף	מ 2100 עד 2200	6.	מ	עד
3. יונה	מ 2200 עד 2300	7.	מ	עד
4. נבריאל	מ 2300 עד 0001	8.	מ	עד

הערות: עין אחת נשרפה נבריאל אחר 50 דקות.
התחנה נפתחה ביום 1/11/39 שעה 1945 התחנה נכגרה ביום 2/11/39 שעה 0010

תאריך	שעת התחנה	שם התחנה	פרטים	השעה	חתימת האחראי
2000	רנ	לא נענחה			
2005	הה	קרם			
2020	-	סרני אליהו עלה לחנה			
2022	הה	חכ (....) *			
2030	רנ	מס ד			
2035	הה	מס 3			
2115	-	סרני אליהו עזב את התחנה			
2200	רנ	קרם			
2205	הה	יי (....) *			
2210	הה	מס 2 ד			
2217	הה	מס 10 חד **			
2225	הה	מס 30 בסל			
2300	הה	אש			
2302	רנ	חכ			
2305	הה	מס 10 חב ד חד			
2310	רנ	ה שם			
2312	רנ	שכ			
0001	הה	שם			
0006	רנ	שם (לא נענחה)			

תאריך:
שעה: חתימת האחראי:

* מלה מסמנת של מברק שוופסק. ** לתחנת חדרה.

סבלה ח' יוסף התחנה

א. ה ש ע ה — בטור זה נרשמת שעת שדור הפרט הנרשם או קבלתו.
 ב. נ ת ק ב ל מ ת ח נ ת — כאן נרשם שם התחנה שכנגד, אם השדור נתקבל ממנה.
 ג. נ ש ל ח ל ת ח נ ת — כאן נרשם שם התחנה שכנגד, אם השדור נשלח אליה.
 ד. 9 ר ט י ט — כאן נרשם בקצור תוכן השדור: כשהשדור הוא מברק, רושמים את מספרו בצרוף הוראות השרות ומדת הדחיפות, אם ישנן.
 בפרטים יש לרשום גם בקורי המפקחים, וכיו"ב.
 חתימת האחראי קובעת את אחריותו לכל הרשום ביומן.

ע מ ו ד 30.

ש' 7 מלמטה, מחק "לאחר אר" ולפני ר".
 ש' 4 מלמטה, הוסף אחר "ו-מל" את המלים (עיין להלן, סעיף 20, סימנים 35, 38).
 ש' אחרונה, מחק "בדקה את המברק".

ע מ ו ד 31.

ש' 1, מחק "אחרי קבלת אר ומצאה" ובמקום זה קרא: המקבלת במצאה.
 ש' 2 לאחר "לשדר ר" הוסף: אחרי קבלת אר.
 ש' 4 אחרי "ממ35" הוסף (נענה ב"גה). אחרי "ג" הוסף (ת).

ש' 9 מלמטה, במקום "אאא" קרא יי.

ע מ ו ד 32

ש' 2, המלה האחרונה בשורה תהיה יי במקום "אאא". אחרי ש' 10 הוסף:
 לכשנתקלים בכמה ראשי תיבות שויים, יש לשדר אחר מא, כמלה מסמנת, את המלה הראשונה הברורה שלפני אלה המתחילות באותיות שוות. לדוגמה: במשפט "בית הספר הגבוה", כשמקבלים בשעת בדיקה אחרי ה"ב שלש פעמים ה, יש לברר את המלה החסרה כך:

התחנה המקבלת: מא בית מא מא ר
 התחנה המשדרת: ת בית הספר הטכני הגבוה ...

ע מ ו ד 33.

ש' 2, אחרי המלה "המברק" הוסף:
 התחנה המשדרת מתקנת לפני ה"אר ומוסיפה יי אחרי שדור תאריך החבור.
 ש' 5, במקום "אש" קרא יי מחק מן "התחנה" עד "אש" בשורה 6, ובמקום זה קרא: לדוגמה: יי ל, יי אור, יי אש, יי שנ מס... וכו'.
 ש' 7, מחק "8" וקרא: 25.
 ש' 9 עד סוף ש' 13, מחק מן "א. התחנה" עד "שלו", בסוף הסעיף, ובמקום זה קרא:

א. השלמת המברק שהופסק צריכה לבוא מיד לאחר שאין סיבת הפסקת האותות מעכבת יותר.

ב. התחנה שהיתה משדרת את המברק שהופסק ע"י ממש"כה בשדורו כשהיא מתחילה במלה האחרונה שנתקבל עליה מענה.

ג. את המשך המברק יש להתחיל ב"שנ, אם סיבת ההפסקה היתה המתנה (אש, תכ, וכו'), או שדור מברק אחר. אין להתחיל ב"שנ, אם סיבת ההפסקה היתה הערה או הודעה בקשר עם עצם השדור (לאט, אור, צ, אק).

ש' 7 מלמטה, מחק "יי אש".

ש' 2 מלמטה, מחק "שלי".

ע מ ו ד י ם 37, 36, 35, 34.

ברשימת "סימני המהלך וההפסק" תקן והוסף:

2.	יי	נקודה ☉
6.	אק	האופן הקודם
9.	ט	בהול
15.	ה	הא השאלה
17.	הש	הוראות השרות
26.	אאא	פסיק בשברים עשרוניים
35.	מד	מדת הדחיפות
35.	מה	מלה

41. - מחק

43. - מחק

45. סק לכל התחנות הכפופות לך

65. תכ המתן עד שאתפנה מתחנה אחרת

ע מ ו ד 38.

ש' 4 קרא:

זה עלול להיות עדיף גם ממברקים דחופים, הכל לפי התוכן. האחראי בתחנה רשאי לחבר רק מברקי שרות, וכל אחד מהם נושא עליו את הסימן א.

ש' 5, במקום "אאא" קרא: יי.

ש' 6 במקום "אאא" כתוב: ☉

ש' 7 מלמטה, במקום "במענה כללי בדגל" קרא:

בהורדת הדגל.

ע מ ו ד 39.

ש' 1, קרא: 6. אק האופן הקודם...

ש' 3, אחרי "הקודם" הוסף: באמצע השדור.

ש' 4 קרא: לסימן יי (יי אק).

ש' 5, במקום "המשפט" קרא - השדור.

ש' 9 ו-10, במקום המלים "או... באמצע" קרא: או לשם

המתנה של מספר דקות.

ש' 11, קרא: 9. ט האות ט נרשמת...

ש' 9 מלמטה, במקום "גד ב גד ב" קרא: גד ט גד ט.

ע מ ו ד 40.

ש' 3, במקום „כמו באות ב“ קרא כמו באות ט.
 ש' 8, במקום „סימן“ קרא: ה.
 שורות 11 ו-12, מחק מהמלים „את הסימן“ ועד „ה כ“.
 ותמורתן קרא: מברק מס' 7, בשלשה בחדש, ובתאריך החבור
 רשום 4. על אב לברר אם תאריך החבור 4 נכון לשם כך היא
 משדרת כדלהלן: ה תר 4 נ (המענות ניתנים כנדרש) ואם
 המברק כבר אושר ב־ר היא משדרת: שֶׁן ה מס' תר 4 נ א־ר.
 אחרי ש' 6 מלמטה הוסף:
 17א. **הש** הוראות השרות.
 ש' 4 מלמטה, קרא או שֶׁן ימי מס... זח א־ר.

ע מ ו ד 41.

שורות 5, 6 ו-7, במקום המלים „במענה... 'הכון“
 קרא: בגניזת האור או הדגל.
 ש' 11, מחק את המלה „שדר“.
 ש' אחרונה, מחק את המלים „דרך חניטה“ עם הקו
 המדגיש ובמקום זה כתוב באותיות דפוס: **דרך חניטה**.

ע מ ו ד 42.

ש' 6 קרא: ב. בין הוראה להוראה בהוראות השרות.
 שורות 9 ו-10 קרא: ה. לשם הפסקת שדור (במקבלת
 ובמשדרת) מכל סיבה שהיא; מיד מציינים את הסיבה, כגון:
 יי לאט; יי אור; יי שֶׁן מס... וכ'....
 אחרי זה הוסף: ו. לפני א־ר, כשהתחנה המשדרת רוצה

להודיע את תקוניה.

ש' 11, במקום „יי“ קרא: **AAA**

ש' 7 מלמטה, עד עמ' 43 ש' 9 מחק מהמלה „א. על“

ועד „עליהן“ ובמקומן קרא:

התחנה המשדרת חוזרת על הנדרש	פרוש הדרישה - חוור-נא לי על:	צורת דרישת חוזרות ע"י תחנה מקבלת. נשדר בדיוק ככתוב
שֶׁן מס... (המברק) א־ר	מברק מספר 3	ימי מס (רק אחר ה־ר)
מס... (מספר המברק)	מספר המברק	ימי מס (רק לפני ה־ר)
בלי הסימן הש	הוראות השרות	ימי הש
מס... (כמלה אחת עם המספר)	מספר הכתב הסודי	ימי מס
בלי הסימן חד	מדת הדחיפות	ימי חד
מס... (כמלה אחת עם המספר)	מספר המלים	ימי מס
בלי המלה כתובת ובלו הסימן בת	כל הכתובת	ימי כתובת
בלי המלה אל ובלו הסימן מ	הכתובת „אל“	ימי אל
בלי המלה מאת ובלו הסימנים מ, בת	הכתובת „מאת“	ימי מאת
עם שני ה־בת	תוכן המברק	ימי תוכן
החל ב־מס וגמור במלה המסמנת	הקטע מתחילת המברק עד המלה שצוינה	ימי לפני... (מלה מסמנת)
החל במלה המסמנת וגמור ב א־ר. התחנה המקבלת רשאית להפסיק באמצע, ב־ר עם שתי המלים שצוינו	הקטע מהמלה שצוינה ועד הסוף	ימי אחרי... (מלה מסמנת)
	הקטע באמצע המברק בין שתי המלים שצוינו	ימי... עד...
בלי זה ובלו מספר המלה או המלים	מלה או מלים בתוך של מברק סודי	ימי מה... (בצורות המספר הסודיים של המלה בתוכן של מברק סודי)
בלי הסימן זח	זמן החבור	ימי זח
בלי הסימן תר	תאריך החבור	ימי תר

ה ע ר ו ת :

אם דורשים את החזרות לאחר שכבר אושר המברק
ב־ר — יש לשלוח את הדרישה לחזרה בצורת שדור עם
ציון מספר המברק תיכף אחרי הסימן ימי. לדוגמה: שֵׁן ימי
מֵסוּ תוֹכֵן אֵר, עם המענות המתאימים. התחנה המשדרת חוזרת:
שֵׁן בַּת... (התוכן) בַּת אֵר.

ע מ ו ד 44.

ש' 8. אחרי "האות צ" הוסף:

סימן זה נשדר, לכשצריך, גם באמצע השדור
מחק שורות 9, 10 מלמטה.

ש' 2 ו־1 מלמטה, מחק מהמלה "אולם" עד "המענה (ר)".

ע מ ו ד 45.

מש' 3 עד ש' 7, מחק מהמלה "המלה" עד "החסרה"
ובמקומן קרא: המלים "חמשה אהלים", הרי היא משדרת לפני
שדור אֵר — יי מא שלחנו חמשה אהלים אֵר" (עם המענות
המתאימים). כשהתחנה המקבלת רוצה גם את המלה שאחרי
"אהלים", היא — במקום לענות מענה כללי על המלה "אהלים"
— משדרת מא ומקבלת את המלה "קטנים".

אחרי ש' 9, הוסף:

35א. מֵד מֵדֵת הִדְחִיפּוֹת.

35ב. מֵה מֵלֵה. משתמשים בסימן זה בתקוני כס (ימי, 9).

שורות 13, 14, מחק מהמלה "בסימן" עד "בה"

והוסף: (ראה סעיף 8 "התקשורת").

ע מ ו ד 46.

ש' 8 אחרי "המברק" הוסף: בתחנת המקור
סימן 41, מחק את כל הסימן.
ש' 3 מלמטה. במקום "ממ 15 נ" קרא: ממ 15 (הנענה
אח) נ (ת).

ש' 2 מלמטה, במקום "עונה אה ומשדרת" קרא: משדרת

ע מ ו ד 47.

סימן 43 (שורות 1 ו־2), מחק את כל הסימן.

מחק שורות 6, 7, 8, 9 ובמקום זה קרא:

45. סֵק לכל התחנות הכפופות לך.

ע מ ו ד 48.

ש' 8, במקום "וחזור עליו" קרא: ובאם לא, חזור עליו.

שורות 9, 10, ו־11, מחק מתחילת שורה 9 עד המלה

"המברק" בש' 11 ובמקום זה קרא:

אם נתקבל מברק סודי, ונמסר לתעודתו, ומתוך הפענוח

נתברר שנפלה טעות במברק או בחלקו, משדרים את הסימן

9 לתחנת המקור...

ש' 15, במקום "מצאה גר" קרא: התברר.

ש' 3 מלמטה, קרא: ב. שֵׁן 9 מֵסוּ מֵה 2 4 אֵר וגומר.

מחק את שתי השורות האחרונות, ובמקומן קרא:

אב עונה ב־ר. אם המברק סודר לא נכונה, תשדרתו

בצורה הנכונה.

אם הודיע המחבר שהמברק הוא בסדר, מודיעים על כך
למקבל בדרך זו:

א. שן 500 נ אר.

ב. שן 500 מה 2 4 נ אר.

ע מ ו ד 49.

ש' 8, אחרי המלה "פעמים" הוסף: על צ אין משדרים
מענה.

ש' 9 מלמטה, עד ש' 4 מלמטה, מחק מהמלה "במענה"
עד "וגומרים ב-אר" ובמקומן קרא:

במענה כללי. אחר נשדר הקוד עצמו (אשר התחנה המקבלת
חוזרת עליו במלואו) ו-אר.

אחרי זה הוסף:

במקרה של שדור קודים רצופים יש לנהוג כמו בשמות
תחנות או מספרים בזה אחר זה. (ראה סעיפים 7א, ו-12).

ע מ ו ד 50.

מחק ש' 3 וקרא:

ל-אר. הסימן ר מסיים רק את קבלת השדור ולא את
הקשר; לפיכך צריך לבוא אחרי ה-ר (במקום מענה כללי) סימן
של המשכת (התחלת) הקשר, סימן המתנה, או סימן של הפסקת
הקשר. (ראה סעיף 8, "התקשורת", דוגמה א').

תחנה המקבלת ר ומחכה לשדור מהתחנה שכנגד, מאשרת
את ה-ר במענה כללי. (ראה להלן סימן 62 ש.מ. ולעיל סעיף
8, דוגמה ב').

אחר ש' 14, הוסף:

התחנה הרוצה להפסיק את הקשר לזמן מה מודיעה
לתחנה שניה את משך זמן ההפסקה ו-שכ. למשל:

התחנה הרוצה להפסיק את הקשר ל-10 דקות, מודיעה
זאת:

התחנה המשדרת: שן 10 שכ
התחנה המקבלת: כ אי שכ

התחנה הרוצה להפסיק את הקשר עד שעה מסיימת
מודיעה זאת ע"י שדור עד... (השעה הרצויה) ו-שכ.

התחנה רוצה להפסיק את הקשר עד שעה 1900 היא
מודיעה זאת:

התחנה המשדרת: שן עד 1900 שכ
התחנה המקבלת: כ ת אטיי שכ

מחק ש' 5 מלמטה, וקרא:

מודיעה על המתנה (אש, תכ), הפסקת הקשר (שכ), או התחלת
שדור (שן), כדלקמן:

התחנה המשדרת: שן ה שן אר ת
התחנה המקבלת: כ ת ת ר שן (או שכ, שן, וכ')

ש' 3 מלמטה, מחק "בפעם הראשונה".
ש' 2 מלמטה, מהמלה "תמיד" קרא: "תמיד כ (שדר),
אש (המתן), או תכ (המתן עד שאתפנה מתחנה אחרת)".
עמוד 51.

אחרי ש' 7 מלמטה, הוסף: וכן שמות תחנות (ראה סעיף
א7) וקוד (ראה סעיף זה סימן 55).
ש' 6 מלמטה, קרא:

65. תכ המתן עד שאתפנה מתחנה אחרת...
ש' 5 מלמטה, מחק מדרגת דחיפות ידועה.
ש' אחרונה, במקום "או ימי תר מס..." קרא: או שנ ימי
מס... תר אר.
אחר עמוד 51, הוסף:

א20. הערות כלליות

א. הבקרות והמנונות עליהן.
כל מלה בשדרת המובנת לרשם בתחנה המקבלת,
בענית במענה כללי.

ספרות, וכן צרופי אותיות וספרות ושאר סימנים
מיוחדים מחייבים שיטת בקרה מיוחדת על מנת להבטיח
קבלה נכונה.

בגדון זה יש להבחין שני סוגי סימנים:

(1) סימני מהלך קבועים, שהרשם יכול לזהותם עם
קבלתם, סימנים אלה מצריכים בקרה ללא מענה כללי. דוגמה:

שנ	קרט	אר
כ	קרט	ר

כשחלה משום מה הפסקה בין אחד הסימנים האמורים
ובין הבקרה שלו יש לענות על הסימן במענה כללי ואחר כך
בבקרה. (דוגמה: מענה כללי על אר לפני תקונים, ראה סעיף 14
עמוד 26; מענה כללי על ר, ראה סעיף 8 "התקשורת" דוגמה ב'
וסעיף 20 סימן 62 שם; וכיו"ב).

(2) סימנים אחרים — שמות של תחנות, קודים, ספרות
(או צרופי אותיות וספרות), כשהם מתקבלים, אין בטחון גמור
בנכונותם. בשדור שורת סימנים כאלה יש לאשר כל בקרה
נכונה במענה כללי, פרט לזו שבאה על האחרון בשורת

הסימנים או המספרים, וכן אין לאשר במענה כללי סימן או מספר בודד. סימן או מספר שלא אושרה הבקרה עליו, נחשב כלא נכון אם ישודר אחריו סימן או מספר אחר. (ראה סופי הסעיפים 7א, 12, וסעיף 20, סימן 55).

(3) סימני המהלך הנענים בבקרה, כשהם נשדרים כקצורים בתוכן של מברק או של שדור אחר, יש לראותם כראות סימן או מלה רגילה והם נענים במענה כללי, ולא בבקרה. דוגמה:

התחנה המשדרת: שֵׁן 1300 עה ר טר אֶר וְכ'
התחנה המקבלת: כ אג עה ת טר ר

פרוש ה־ר הוא „נתקבל ע״י“, והיא נענית במענה כללי. ראה גם סעיף 20, סימן 62.

ב. פתיחת שדור וסיומו. (שֵׁן ו־אֶר).

כל שדור חייבים לפתוח אותו ב־שֵׁן ולסיימו ב־אֶר (עם הבקרות המתאימות). יוצאים מהכלל הם הסימנים שֵׁן, שֵׁן, שהֵן, כשהם מופיעים בתור שדור נפרד, שעם הבקרה עליהם מסתיים השדור. דוגמה: כשהתחנה רוצה לקרוא לחברתה כדי להודיע אותה על סגירת התחנה היא עושה כך:

תחנה משדרת: רֵן שֵׁן
תחנה מקבלת: רֵן שֵׁן

אין מתחילים שדור חדש ב־שֵׁן כל עוד לא סוים השדור הקודם ב־אֶר. במקרה בודד כשהמברק הופסק באמצע שדורו, מתחילים לפעמים את המשכו ב־שֵׁן מבלי שסיימו קודם ב־אֶר. (ראה סעיף 17, „הפסקות“, פסקה ג').

ג. מלים מסמנות

להמשכת שדור שהופסק, לבקשות חוזרות על קטעים במברק, ולשם תקונים במברקים, משתמשים במלה או במלים מסמנות.

תחנה מקבלת כשהיא מבקשת חזרה או תקון במברק, הרי היא משתמשת במלה מסמנת (או במלים מסמנות) כדי להראות את מקום המלה, המלים, או הקטע החסרים לה. (ראה סעיף 17, פסקה ב' וסעיף 20, סימנים 27, 35 ו־38). תחנה הממשיכה במברק שנפסק וכן תחנה המשדרת תקונים או חזרות מתחילה בשדור המלה המסמנת וממשיכה כסדר. (אם היא חוזרת על הקטע באמצע המברק היא גם מסיימת במלה המסמנת). רשם התחנה המקבלת מבקר את המלים המסמנות, אבל אינו רושם אותן.

